

B9-0344/2022

29.6.2022

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

dėl valstybių narių veto siekiant sutrukdyti įgyvendinti visuotinį susitarimą dėl
pelno mokesčio
(2022/2734(RSP))

Aurore Lalucq, Jonás Fernández, Paul Tang
S&D frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl valstybių narių veto siekiant sutrukdyti įgyvendinti visuotinį susitarimą dėl pelno mokesčio (2022/2734(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) VII antraštinę dalį ir 116 straipsnį;
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES Sutartis) 20 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) ir G20 BEPS įtraukios sistemos pareiškimą dėl dviejų ramsčių sprendimo siekiant spręsti mokesčių problemas, kylančias dėl ekonomikos skaitmeninimo, prie kurio 2021 m. lapkričio 4 d. prisijungė ir kuriam pritarė 137 narės iš 141;
 - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje (COM(2021)0823),
 - atsižvelgdamas į savo 2022 m. gegužės 19 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl visuotinio minimalaus tarptautinių subjektų grupių apmokestinimo lygio užtikrinimo Sąjungoje¹,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 25 d. paskelbtą ES mokesčių stebėjimo centro analizę „Visuotinio minimalaus mokesčio poveikis pajamoms: kiekvienos šalies įverčiai“ (angl. *Revenue effects of the global minimum tax: „country-by-country estimates“*),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. sausio mėn. Lenkijos ekonomikos instituto tyrimą „Mokesčių nesąžiningumas Europos Sąjungoje: siekiant didesnio solidarumo kovojant su mokesčių slėpimu (angl. *Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion*)
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2021 m. spalio 8 d. 136 iš 140 EBPO / G20 BEPS įtraukios sistemos narių susitarė dėl tarptautinės mokesčių sistemos reformos, taikant dviejų ramsčių sprendimą, kuriuo būtų siekiama išspręsti ekonomikos skaitmeninimo keliamus sunkumus ir įvesti minimalią konkurenciją pelno mokesčio srityje nustatant visuotinį minimalų 15 proc. tarifą;
- B. kadangi pagal šią dviejų ramsčių reformą visuotinio minimalaus mokesčių tarifo įgyvendinimas reikštų, kad šalys kasmet surinktų maždaug 150 mlrd. USD naujų

¹ Priimti tekstai, P9_TA(2022)0216.

pajamų²;

- C. kadangi vien ES pajamos iš įmonių pajamų mokesčio kasmet padidėtų maždaug 64 mlrd. EUR, taikant minimalų efektyvųjų 15 proc. pelno mokesčio tarifą, atsižvelgiant į šio visuotinio susitarimo antrąjį ramstį³;
- D. kadangi sprendžiant mokesčių klausimus Sąjungoje taikoma konkreti teisėkūros procedūra, pagrįsta vieningu balsavimu Taryboje;
- E. kadangi 2021 m. sausio mėn. visos EBPO ir G20 šalys, įskaitant 27 ES valstybes nares, pritarė susitarimui reformuoti tarptautines mokesčių taisykles;
- F. kadangi, neatsižvelgiant į šį įsipareigojimą, direktyvos dėl šio tarptautinio susitarimo antrojo ramsčio laikymosi (Antrojo ramsčio direktyva) ir įgyvendinimo priėmimas Ekonomikos ir finansų reikalų (ECOFIN) taryboje tris kartus žlugo dėl to, kad nebuvo pasiektas vieningas sprendimas;
- G. kadangi Lenkija ir, visai neseniai, Vengrija pasinaudojo savo nacionalinėmis veto teisėmis, kad neleistų visoje Sąjungoje priimti Antrojo ramsčio direktyvos, neatsižvelgiant į tai, kad visais atvejais ją remia kitos 26 valstybės narės;
- H. kadangi Vengrija, neatsižvelgdama į tai, kad ankstesniuose ECOFIN posėdžiuose ji pritarė direktyvos įgyvendinimui, 2022 m. birželio mėn. ECOFIN taryboje pasinaudojo veto teise po to, kai Lenkija atšaukė savo ilgalaikį veto;
- I. kadangi viešosios pajamos, gautos ES įgyvendinus Antrojo ramsčio direktyvą, būtų itin svarbios karo Ukrainoje kontekste ir jo ekonominiams ir socialiniams padariniams panaikinti ES viduje, taip pat poreikiui užtikrinti ekonomikos atsigavimą po pandemijos, pagrįstą perėjimu prie poveikio klimatui neutralumo;

Bendrosios pastabos

1. nurodo, kad dabartinės tarptautinės mokesčių taisyklės iš esmės yra pasenusios ir jomis neįmanoma atsižvelgti į spartesnę ekonomikos skaitmeninimą ir veiksmingai pažaboti mokesčių slėpimą ir vengimą; taip pat nurodo, kad reikia skubiai vykdyti taisyklių reformą priimant EBPO ir G20 visuotinį susitarimą dėl pelno mokesčių, siekiant užtikrinti, kad tarptautinės, ES ir nacionalinės sistemos būtų pritaikytos naujiems XXI a. ekonominiams, socialiniams ir technologiniams sunkumams;
2. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į pastaraisiais dešimtmečiais išsivysčiusios ekonomikos šalyse nuolat vykstančias lenktynes dėl žemesnių įmonių pajamų mokesčių tarifų; pabrėžia, kad vidutiniai ES įmonių pajamų mokesčių tarifai smarkiai sumažėjo nuo 33,3 proc. 2000 m. iki 22,7 proc. 2020 m.⁴; pakartoja, kad, remiantis visuotinio susitarimo dėl pelno mokesčio antruoju ramsčiu, reikia skubiai nustatyti minimalią

² <https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm>.

³ <https://www.taxo.bservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf>.

⁴ <https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate>.

konkurenciją pelno mokesčio srityje, nustatant minimalų efektyvųjį 15 proc. tarifą;

3. pabrėžia, kad dabartinės mokesčių taisyklės ir mokesčių taisyklių nesuderinamumas valstybėse narėse ir už jų ribų ir, be kita ko, nepakankamas tarptautinis bendradarbiavimas suteikia galimybę tarptautinėms įmonėms vykdyti agresyvų mokesčių planavimą, dėl kurio jų efektyvieji mokesčių tarifai smarkiai mažėja; primena, kad dėl šios padėties mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) atsiduria nepalankioje konkurencinėje padėtyje, nes jos moka gerokai didesnius efektyvius mokesčių tarifus, nei tarptautinės įmonės, ir tai yra nepriimtina;
4. apgailestauja, kad dėl nuostolių, patiriamų dėl tarptautinių sandorių naudojimo mokesčių vengimo ir slėpimo tikslais, ES valstybės narės kasmet netenka 170 mlrd. EUR⁵;
5. atkreipia dėmesį į neseniai priimtą savo poziciją dėl Antrojo ramsčio direktyvos, kurioje ragina nedelsiant ją įgyvendinti iki 2023 m. sausio mėn.;

Dabartinis sprendimų priėmimo procesas ir nacionalinių veto teisių poveikis

6. pabrėžia, kad vieningas balsavimas Taryboje dėl mokesčių politikos nėra palankus vykdyti pokyčius, kurių reikia dabartiniams sunkumams įveikti; apgailestauja, kad dėl dabartinės padėties dažnai vėluoja pažanga visos Europos mokesčių taisyklių suderinimo, kuris būtų naudingas visiems, srityje ir ji yra nepakankama;
7. su dideliu nerimu atkreipia dėmesį į tai, kad nacionalinės veto teisės nuolat stabdo pažangą daugelyje svarbių apmokestinimo sričių, todėl Taryboje užblokuoti tokie pasiūlymai, kaip antai bendra konsoliduotoji pelno mokesčio bazė (BKPMB), Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvos peržiūra⁶, Verslo apmokestinimo elgesio kodeksas, o dabar – Antrojo ramsčio direktyva;
8. apgailestauja dėl to, kad tam tikros valstybės narės išnaudojo, pasitelkė ir panaudojo nacionalines veto teises apmokestinimo klausimų srityje kaip derybines priemones, kad gautų naudos, nuolaidų ir siektų kitų savanaudiškų interesų apmokestinimu neapsiribojančiose ir su juo nesusijusiose srityse; šiuo atžvilgiu primena valstybėms narėms lojalaus bendradarbiavimo principą, kuris įtvirtintas ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje; pabrėžia, kad kyla grėsmė, jog šios veto teisės sustiprins žalingą mokesčių praktiką ir socialinę nelygybę, kurios kenkia Sąjungos gebėjimui veiksmingai funkcionuoti, išsaugoti vienodas sąlygas ir apsaugoti svarbiausius piliečių ir MVĮ interesus;

Rekomendacijos dėl veiksmų ir reformos sričių

9. ragina Vengriją nedelsiant panaikinti vykdomą nepagrįstą visuotinio susitarimo dėl pelno mokesčio blokavimą Taryboje; apgailestauja dėl to, kad, kovojant dėl didesnio teisingumo mokesčių srityje, viena valstybė narė gali laikyti įkaitu tiek istorinio susitarimo įgyvendinimą, tiek kitas 26 valstybes nares;

⁵ https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf.

⁶ OL L 157, 2003 6 26, p. 49.

10. primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą nedalyvauti derybose su valstybėmis narėmis, kurios piktnaudžiauja savo nacionalinėmis veto teisėmis, ir išaiškinti tokio piktnaudžiavimo padarinius; pakartoja savo raginimą Komisijai ir Tarybai nepatvirtinti Vengrijos nacionalinio gaivinimo ir atsparumo plano, kol Vengrija neįvykdys visų šiame reglamente išdėstytų kriterijų, ypač konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų teisinės valstybės, teismų nepriklausomumo, kovos su sukčiavimu prevencijos ir nustatymo, interesų konfliktų ir korupcijos srityse;
 11. ragina Komisiją iš naujo pateikti pasiūlymą įvairiose apmokestinimo srityse pereiti nuo vieningo sprendimų priėmimo prie jų priėmimo kvalifikuota balsų dauguma, visų pirma, kai jie reikalingi siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą; primygtinai ragina valstybes nares, atsižvelgiant į tai, kas nurodyta pirmiau, pritarti perėjimui nuo vieningo sprendimų priėmimo šiose srityse prie jų priėmimo kvalifikuota balsų dauguma; šiuo atžvilgiu primena Ursulos von der Leyen manifestą, kurį ji paskelbė kandidatuodama į Komisijos pirmininkės poziciją, kuriame nurodytas įsipareigojimas „pasinaudoti Sutarčių nuostatomis, kuriomis pasiūlymus dėl apmokestinimo Taryboje leidžiama priimti bendru sprendimu, o sprendimus – kvalifikuota balsų dauguma“; taip pat primena buvusio Komisijos Pirmininko Jeano-Claude'o Junckerio 2018 m. pranešimą apie Sąjungos padėtį, kuriame raginta sukurti kvalifikuotos daugumos sistemą sprendžiant apmokestinimo klausimus;
 12. ragina Komisiją tam tikriems mokesčių politikos klausimams spręsti taikyti SESV 116 straipsnyje numatytą procedūrą, pagal kurią sudaromos sąlygos panaikinti vieningo balsavimo reikalavimą tais atvejais, kai Komisija mano, kad valstybių narių teisės aktais, taisyklėmis ar administraciniais veiksmais priimtų nuostatų skirtumai iškraipo konkurencijos sąlygas vidaus rinkoje;
 13. ragina Komisiją išsamiau apsvarstyti tai, ar būtų tinkama įgyvendinti visuotinį susitarimą dėl pelno mokesčio, taikant ES sutarties 20 straipsnyje išdėstytą patobulintą bendradarbiavimo procedūrą; be to, ragina Komisiją tuo tarpu išnagrinėti galimybę sukurti glaudesnio bendradarbiavimo, kaip numatytojo metodo, mechanizmą, kuris būtų taikomas, kai trys valstybės narės arba mažiau blokuoja apmokestinimo priemonių, skirtų užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, kovą su mokesčių sukčiavimu, vengimu ir slėpimu bei aplinkos apsaugą, įgyvendinimą;
- o
- o o
14. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.